

Norgesturen 1951

Hele 30 år var gått siden vi kom til Afrika. Mange hadde spurt om vi ikke snart kom hjem en tur. Det var nok ikke mangel på lyst, men ved nærmere ettertanke fant vi at det ikke var riktig. I Swaziland hvor vi brøt nytt land, hadde vi meget å ta vare på, både materielt og åndelig arbeid. Barna var små enda og reisen kostbar og besværlig osv..

Da vi kom til Transvaal, ble våre krefter og tid enda mer beslaglagt. Som jeg har fortalt før, fikk barna en meget god skoleundervisning her. I feriene deres hadde de alltid en glad tid. Om vinteren var de på besøk i lavlandet blant norske og svenske misjonærer. Om sommeren hadde vi besøk av deres barn. Det var en gledelig avveksling for store og små. Så kom jo den 2. verdenskrig, og tanken om reisen til hjemlandet ble lagt helt til side. Særlig etter at min mann døde 6. juli 1940., tenkte jeg ikke mere på det. Tankene mine dreide seg enda mer om barnas utdannelse, både timelig og åndelig. Alle 3 hadde jo som barn gitt sitt hjerte til Gud. Det gledet meg å se deres fremgang på skolen og interessen for Guds arbeide.

I 1947 hadde alle 3 fått sin matrikkel (artium). Margrethe og Ruth hadde også fått sine eksamener som sykepleiersker. De var ansatt ved sykehuset i Mitbank. Her fikk de mange kall fra Gud til misjon i Zululand som sykepleiersker i den Evangeliske Alliance Misjon T.E.A.M..

Esther hadde også fått sin examen artium (matrikkel). Hun ble tilbydd arbeid i Barchely bank i Belfast hvor vi bodde. På grunn av min helbred rådet doktoren meg til å flytte til et mildere klima. Vinteren i Belfast var for kald for meg. Da jeg solgte forretningen, solgte jeg også hjemmet vårt og flyttet til Middelburg. Esther tenkte først at hun skulle ta Handelsskolen, men senere bestemte hun seg for sykepleien og ble ansatt med Middelburg Hospital.

I 1947 var Margrethe og Ruth sikre på sine kall til Zululand. Den 6. juli 1947 ble Frk. Elin Carlsson og jeg med dem til T.E.A.M.s konferanse i Mhlotzani. Her ble de ansatt som Misjonær-sykepleiersker.

Esther tok sin utdannelse i Middelburg og i 1951 reiste hun til Gregs Hospital i Peter Maritzburg Natal for et 9 mnd. kurs i jordmørlære.

Jeg solgte jo huset vårt i Belfast og kjøpte i stedet et stort gammelt hus i Middelburg. Jeg betalte det kontant, men tok opp lån for å reparere og forandre huset. 3 leiligheter ble det, en til oss selv og 2 leide vi bort. En stor hage var det også her. Ved Guds nåde fikk jeg visdom og styrke til å få istand et koselig hjem for oss alle. Jeg følte at barna trang det. Med inntekt av hagen og 2 leiligheter klarte vi oss. Esther bodde hjemme i studietiden ved Middelburg Hospital. Hun tok eksamen i Pretoria Hospital og etterpå reiste hun til Greys Hospital i Peter Maretsburg for å gå et 9 mnd. kurs i jordmørlære. Da ble jeg alene i Middelburg.

Så hendte det noe underlig. Sent en kveld i februar mnd. kom fru Carlsson S.A.M. og banket på døren min og sa: Unnskyld at jeg kommer så sent, men jeg må fortelle deg at du snart skal få en Norges-tur. Gjør ikke narr av meg, sa jeg, men nei, sa hun, vi kommer nettopp fra en konferanse i Pcit Peterf.. Der var frk Odveig Thompson. Hun hadde fått brev fra skipsreder Mosvold om at en av båtene deres, "Mosnes" ville komme innom Durban i begynnelsen av mars mnd., og om hun selv eller andre misjonærer sto for hjemlov. De var da velkommen til å bli med båten. 4

svensker hadde meldt seg, men vi og frk Thompson mener at du er den rette. Du må bare skrive eller ringe til herr Unger i Durban for å få nærmere opplysninger. Jeg leste brevet fra frk Thompson og snakket med henne i telefon. Hun mente at jeg måtte benytte denne anledningen.

Jeg skrev til Unger og fortalte om brevet til frk Odveig Thompson og om min stilling. Jeg hadde jo ikke vært frisk i det siste, så alle mente at Esther måtte være med meg.

Den 19/2 1951 fikk jeg brev fra W.M. Cott & CO Ltd. om følgende: Mr. E.M.Unger has advises us that you and your daughter are anxious to secure accommodation pr. S/S Mosnes to Scandinavia.

It is possible that we will be able to accommodate you and your daughter on this ship, wich at present is expected to sail from Durban about the 10th. of March for Oslo. The fare being L 90 each. Will you please conform by return that you still wish to travel and also that your daughter is an adult.

Yours faithfully

for W.M.Cotts & Co. Ltd..

J.A.Morton

Fra frk Thompson og misjonær Høyland hadde jeg forstått at reisen var gratis, men vi sendte for sikkerhetsskyld et telegram til skipsreder Mosvold og spurte om det var sant at min datter (voksen) og jeg skulle få reise fritt med S/S Mosnes til Oslo.

Vi fikk dette telegram til svar: The 28/2 1951, "Mosnes". Free passsage in Order. Mosvold

The 3/3 1951 I sent the following letter to M. Cotts % Co. Ltd.

Dear Sirs,

I have recieved your letter Refr. the accommodation for us pr the S/S Mosnes to Norway. I thank you.

After having recieved a Cabel from Mosvold, Conferming me & my growen up doughter free pasage to Norway. We are very much obliged to you for arrangement for us.

Thanking you, Yours faithfully, Mrs. Kværnstrøm.

Nå hadde vi bare ti dager igjen til båten skulle gå. Margrethe var i Zululand, Ruth i Johannesburg og Esther i Peter Maritsburg Natal. Tiden var knapp så vi korresponderte pr telefon og telegram. Br. & str. Carlsson hjalp meg på alle måter. Carlsson kjørte meg i sin bil til Pretoria for å ordne med pass for oss. Det som ellers ville ha tatt ca 1 mnd., ordnet vi på en dag. Esther fikk permisjon fra the Patron ved Greys Hospital, for å bli med meg til Norge. De tilbød å holde plassen hennes åpen til hun kom tilbake den 4. nov. 1951. Mosvold hadde også telegrafert til kaptein Pedersen, Mosnes om at vi kom og at de måtte ta godt vare på oss. Hr. Carlsson kjørte oss til stasjonen i Banderton og sparte oss derved 100 mil. Det gikk bra på toget. På stasjonen i Durban møtte Mr. og Mrs G. Brown fra T:E:A:M og flere oss. De hjalp oss til rette. Jeg hadde ikke vært i Durban siden jeg kom til Afrika i 1921.

Det var rørende å se all kjærlighet og oppofring alle viste oss.

Margrethe kom overraskende hjem og besøkte oss før vi reiste. Det var

ufattelig hvordan alt ordnet seg så vi kom til Durban i god tid. På flere måter fikk vi erfare at Herren hadde planlagt turen for oss. Et eksempel må jeg få nevne her:

I desember 1950 var Ruth og jeg i en butikk i Middelsburg for å kjøpe noen madrasser. Vi la merke til at det lå en haug med uferdige kjoler og tøy på disken. Jeg spurte hr N hva dette var for noe. Jo, han fortalte at han nettopp hadde kommet hjem fra en reise til Johannesburg. Der hadde han vært på en auksjon etter en sydame. Han viste oss flere kjoler som var nesten ferdig. Jeg spurte prisen på en kjole som jeg trodde ville passe for meg. Hr. N. sa: Det er kostbare saker alt dette. Så sto han stille og så så på oss og sa: Mrs. Kværnstrøm, you might get something of this. Take it all for L 4.00. Vi ble helt forundret, men da jeg forsto at han mente det, tok jeg i mot tilbudet med inderlig takk. Kort tid etter dette, kom vår kjære venn, misjonær Elizabeth Pedersen fra Laurencio Marques (Maputo) til oss på ferie. Da hun så alt jeg hadde fått for L 4.00, sa hun: Kom, la oss se hva vi får ut av alt dette. Hun var så begeistret og sa rett som det var: Du vil sikkert få en Norges-tur snart. Jeg må til Guds ære si: at det var mange år siden min garderobe var så innholdsrik som nå. Takket være vår omsorgsfulle Fader. Han vet hva vi behøver. Endog størrelsen og til rett tid også.

Vi fikk en herlig tid med Mosnes. Mr. og Mrs. Brown & Carol kom med samme båten. De var til stor hygge og hjelp for oss. Kapteinen og alle om bord gjorde sitt beste for å gjøre reisen interessant og hyggelig for oss. Vi riktig frydet oss. På reisen ble vi velsignet med strålende vær inntil vi kom inn i Nordsjøen og videre inn Oslofjorden, der møtte tåken oss. Tåkeluren tutet hele tiden. Dette virket dessverre på Esthers nerver, så hun ble meget dårlig. Dette la jo en demper på den festlige mottakelsen som venner i Oslo gav oss på Filadelfia Hotell første kvelden vi var der. Der bodde vi også.

På grunn av Esthers sykdom ble vi i Oslo ca 1 mnd. før vi kunne reise videre til slektningene våre. Gud er god. Mange var med oss i bønn. Vi ble omsluttet av kjærlighet og forståelse. Esther ble helt frisk igjen. Vi fikk en velsignet tid blant slekt og venner.

Det var første gang Esther så Norge og slektningene våre. Hun ble så forelsket i landet og alle at det var vanskelig for meg å få henne med tilbake til Afrika. Herren hadde også planlagt hjemreisen for oss.

Allerede i slutten av juli forhørte vi oss hos flere skipsrederier for å bestille plass til Afrika, men uten resultat. Vi hørte fra flere hold at misjonærer hadde fått reise med hvalbåt til Cape Town eller Durban. Min svoger, Hans Huseby, sa at vi kunne henvende oss til A/S Thor Dahl, Sandefjord. Han var personlig kjent med flere av aksjeinnehaverne. Fross. Peter F. Bjerck tok oss med i bil til Sandefjord til en troende god venn., fru L. Christensen. Han presenterte oss for henne og fortalte om vår plan. Det traff seg også at to av mine kjente fra ungdommen også besøkte fru Christensen nettopp da. Fru Christensen var bange for at det var lite håp for oss. Selskapet hadde bestemt at det ikke skulle tas passasjerer mer på grunn av forskjellige vanskeligheter som oppstod. De andre damene ba henne imidlertid om å kontakte kontoret og spørre for oss. Det gjorde hun og vi skulle komme til kontoret for videre konferanse kl 1.

Vi ble vist inn til sjefen, Vinge Sørnsen. Han tok vennlig imot oss og viste stor interesse for Afrika og besøket i hjemlandet. Han spurte om hvordan vi kom oss til Norge, og jeg fortalte at vi hadde fått fri reise med en av skipsr. Mosvolds båter - S/S Mosnes. Det endte med at vi så snart som mulig skulle få beskjed om vi kunne få reise

med et av hvalkokeriene.

Vi reiste til Hønefoss for å besøke min avdøde manns familie. Min svoger lovet å ringe til S/S Thor Dahl og forhøre seg om plass til oss. Som svar på dette fikk vi følgende brev:

Til fru Kværnstrøm, Viksfjord st., Larvik

Under henvisning til samtale med vårt kontor i sommer, kan vi meddele Dem at De og Deres datter kan få reise enten med "Thorshavet" eller "Thorshammer" til Cape Town. Vi skal en av de første dagene gi Dem beskjed om ved hvilket skip det blir reise.

Blir det "Thorshavet", blir det ant. avreise 20. sept., blir det "Thorshammer" ant. mellom 25. sept og 1. okt..

Ærbødigst, A/S Thor Dahl, Vinge Sørensen.

Brevet fikk vi i Hønefoss, og det ble vår glede. Så var det å si farvel med slektninger i Hønefoss og reise i all hast til Oslo og så farvel til kjære og kjente der. I Oslo fikk vi telegram fra Larvik at vennene hadde arrangert en avskjedsfest for oss fredag samme uke og så var det å ta toget til Tjølling. Kommet til Sandefjord fant vi det riktig å stanse der. Tok en tur til S/S Thor Dahls kontor for å snakke nærmere om vår reise til Afrika. Der møtte kontoristen oss med et sørgmodig blick og sa: Det har dessverre kommet hindringer i veien. Vi kunne dessverre ikke få plass på en av de båtene som var nevnt i brevet til meg. Var det mulig for oss å komme over til England så skulle vi få plass på en av A/S Thor Dahls båter derfra. Den går imidlertid ikke før senere i oktober. Jeg sa at vi ville gjøre vårt beste for å ta i mot tilbudet om det ikke var råd å få reise herfra. Hva skulle det koste for oss? Vi kunne regne med L 1 pr døgn for hver av oss. Vi takket og gikk. Litt missmodig fortsatte vi reisen og tenkte på avskjedsfesten som var bestemt dagen etter, men vennene sa: Jo lenger har vi dere her. Vi kan ha en fest til før dere reiser.

Fra flere steder hadde vi innbydelser til avskjeds-møter før vi reiste, men vi hadde fått en spesiell gave til oss selv og bestemte at vi skulle ta en tur til Vestlandet. Der ville vi hilse på Mosvolds og misjonær Evenstad ved Kristiansand. Vi reiste med toget fra Viksfjord stasjon om Skien til Nordagutu stasjon hvor vi ventet på hurtigtoget fra Oslo. Det ble lenge å vente der, så vi nyttet tiden til å skrive kort og brever. Nettopp som toget rullet inn på stasjonen, ble navnet mitt ropt opp over høyttaleren. Jeg måtte øyeblikkelig innfinne meg på kontoret. Hva hadde jeg gjort? Min svoger H. Huseby var i telefonen. De hadde ringt fra A/S Thor Dahl og sagt at om vi var ferdige til å reise og kunne være på Thorshavet kl 0930 om morgenen den 27. sept., så skulle vi få bli med båten. Svar måtte de ha med en gang. Ja eller nei. Uten å vite hvordan, svarte jeg ja, vi kommer. Esther hadde tatt med bagasjen og funnet plass i toget og mente at jeg måtte komme med. Toget hadde allerede ventet lenge på meg, så konduktøren fulgte meg inn. Avsted bar det. Jeg fortalte Esther om telefonbeskjeden og hun sa: Kan vi ikke reise tilbake i morgen? Dette var om ettermiddagen den 25. september, så det var umulig. Fant meg en plass alene, og bad til Gud om nåde til å forstå Hans vilje, og jeg stod der i stille forventning, lød tydelig en røst til meg. Om du vil ta til høyre eller til venstre, skal du høre en røst bak deg som sier: Dette er veien, vandre på den. Jeg ble fylt av en underlig fred og glede og

sa: Herre, om dette er veien, så har du nok også beregnet omkostningene. Jeg skyndte meg tilbake til Esther og sa at vi måtte gå av på første stasjon. Så spurte jeg konduktøren om det var tog som gikk tilbake til Larvik den dagen. Det venter på oss på første stasjon, sa han og jeg forklarte han om hvordan dette forholdt seg. Han var god og hjelpsom og skrev bak på billettene våre. Pengene kunne vi få tilbake i Larvik eller hvor som helst. Alt gikk bra og vi kom tilbake til Larvik kl 0500 om ettermiddagen.

Vi hadde en dag igjen i Norge, så vi gikk til min brors familie for å si farvel. Der spiste vi aftens og deretter gikk vi til Betania. Vi viste at det var misjonsmøte der og da pleide det å være mange tilstede. Til min forundring var vi bare 7.. Herren var med oss og vi hadde en velsignet tid sammen. Og disse kjære vennene fulgte oss til toget om kvelden.

Om morgenen den 26. september ringte jeg til A/S Thor Dahl og takket for budskapet om at vi kunne bli med kokeriet, hvilket vi var meget glade for. De spurte om vi kunne komme ombord så tidlig på dagen? Ja, sa jeg, men vi må vel komme ned på kontoret deres og ordne med billettene. Nei, dere kan gå rett på båten, sa han.

Det ble en travel dag. Først måtte vi ringe og avslå innbydelsen til avskjeds-møte som vi hadde lovet å komme på. Nyheten gikk som fyr i tørt gras. Vi bodde i 2. etg hos min søster, telefonen sto i 1. etg. Det var ikke få som ringte oss den dagen. Slegt og venner ble invitert til oss om kvelden for å si farvel til oss. Vi 11-tiden om kvelden kom 2 unge piker med et brev til meg. En hilsen fra troende venner + kr 500. Av andre fikk vi gaver. Det var helt rørende. Svoger tok imot flere telefoner fra folk som ba oss stanse ved hjemmene deres dagen etter. De ville si farvel til oss med gaver, blomster og gode ønsker. Min svoger spurte til slutt om han kunne ta lastebilen istedet for personbilen. Det var jo så mange ting som vi skulle ha med. Det er det samme, sa vi, bare vi kommer med båten.

Tjuesjuende sept 1951 om morgenen kom med øsende regn. Vi reiste fra Østby med både lastebil og personbil. Alt gikk bra. Heldigvis hadde vi sett bilde i avisen dagen før: Ny landgang ut til flytende kokeri Thorshavet. Det var tomme tønner bundet til hverandre med planker, naglet på den ene siden av tønnene. Dette skulle vi gå oppå. Hadde jeg ikke sett bilde av det i avisen, tror jeg knapt at jeg hadde våget meg ut på den landgangen. Jeg var glad for tanken på at Gud hadde åpnet denne veien for oss. Med en handkoffert i hver hånd og et takknemlig smil til de kjære som hadde møtt på for å si farvel, var jeg blant de første av oss som begav seg ut på den landgangen. Virkelig et godt påfunn. Opp til flensedekket gikk det. Der var plassen til kontoristen. Her var dekket avdelt med jernlenker og politivakt ved oppgangen. Så var det vår tur, men de kunne ikke finne navnene våre. Jeg fortalte at jeg hadde telefonert med A/S Thor Dahl dagen før og at de sa at vi kunne gå rett på båten. Billetter behøvde vi ikke. En mann ble sendt på til kontoret i 2. etg, men kom snart igjen og sa at alt var i orden.

Her sa vi farvel til slekt og venner. Som vi stod der kom Vinge Sørensen og kontoristen forbi, innhyllet i regntøy. Vi kjente igjen røsten idet han nevnte navnene våre og ønsket oss god reise og vi gikk opp i 2. etg. Kaptein Normann var Borghild Kruges søskenbarn. Det var gildt å møte ham. Han førte oss inn til kontoret hvor emigrasjon ventet på oss. Det var noen skjema å fylle ut. Det var så hyggelig og ønsket oss god reise. Andre kapteinen på en hvalbåt som lå i Cape Town hadde valgt å fly til Durban. Han var snill og overlot lugaren sin til oss. På samme gulv var

leilighetene til kapteinen og konsul Blick & familie.

I lugaren vår fant vi pakker og blomster til oss. Som vi satt med det ble vi kalt tilbake til inngangen på flenseplanet, der 3 damer ventet på oss. De var kommet med tog fra Larvik og var sent ute. Hvilken overraskelse. Det var misjonærene Johanna Thorsen og 2 andre venner. De hadde med nydelige blomster og 3 brever fra vennene i Betania. Det var virkelig rørende og overraskende og vanskelig å finne ord gode nok for å takke. Sårt var det å se de gikk tilbake igjen i øsende regnvær. De og mange andre sto lenge på brygga og så at vi gikk ut fra Sandefjord. Esther og jeg sto på øvre dekk og vinket så lenge vi kunne se dem. Våre hjerter var fulle av takk til Gud for Hans ledelse og omsorg for oss og med bønn om at Gud ville rikelig lønne og velsigne alle Han hadde sendt for å stadfeste sin trofasthet mot oss. Vi gikk ned i lugaren igjen og fortsatt å pakke ut pakker som var sendt til oss. Hvilken overraskelse. Det var gaver til minne om samværet under besøket. I de fleste pakkene var det også pengesedler. Da vi talte over pengene, hadde vi mer penger enn vi trang for reisen.

Under middagen i spisesalen ble vi introdusert for offiserer og passasjerer (vi var 7 passasjerer): Konsul Odd Blick & frue m/ datter Kari fra Oslo til Cape Town, fru Sigrid Bakketun fra Porsgrunn til Cape Town, frk Ingrid Bryde Nielsen, Kristiansand, til Gen. Hospital, Johannesburg, Esther og meg.

Alle var så hyggelig og det var meget interessant å være med den store båten, fl.k. Thorshavet . Vi fikk høre om de forskjellige prosesser. Fra hvalen ble harpunert og kom til flensedekket. Videre fikk vi se mange fine maskiner og prosessen videre til hvaloljen kom klar og ren ut gjennom glass-rør til store tanker.

Vi ble introdusert for kontoristen og jeg sa da til han at jeg ville komme opp på kontoret og betale for billettene våre, men nei, bry dere ikke om det, sa han. Det gjør vi når vi kommer nærmere Cape Town.

Vi ble bedt om å delta på samling ombord. Det var virkelig velsignet å tale til så mange fra vårt kjære fedreland. En stor glede for meg var det at jeg traff så mange av skoleelevene mine og flere ungdomsvenner. Andre igjen var venner og kjente av mine slektninger. Jeg fikk gå som en gammel bestemor blant dem alle. Jeg må vel nevne at jeg hadde pådratt meg forkjølelse før jeg reiste fra Norge, og så sto Esther og jeg på dekk lenge i det kalde regnværet og vinket til de på brygga. Dette gjorde vel sitt til at jeg fikk lungebetennelse og måtte holde sengen i over 2 uker. Det var ikke så lett, men de hadde en flink doktor ombord og mange viste stor kjærlighet og forståelse, så alt gikk gra. Det var en interessant tur.

Gudommelig helbredelse

Om dette emne kunne en skrive en hel bok for seg, men jeg vil kun enkelt fortelle om noen av de opplevelsene som jeg har hatt i den forbindelse. Som nevnt i Minner om Herrens ledelse, var mange tinge ukjente og underlig for meg i det nye Åndens vekkelser som også kom til landet vårt i 1906. Det vi hørte om vekkelser var: Sjeler frelses og ble døpt i den Hellige Ånd, syke ble helbredet og de underligste ting skjedde. Det var jo helt bibelsk i følge ordet Math 11: 2-6 og i Hebr 13: 8 leser vi Jesus Kristus er i går og i dag den samme, ja til evig tid. Han sa også: I skal gjøre større ting enn disse. Vi leser også om Peter at endog skyggen av Peter helbredet syke.

Kværnstrøm hadde stort lys i ordet også angående helbredelse. Det ble også for meg av interesse å granske ordet angående dette. Første gang jeg gikk ut på ordet i

forbindelse med dette var i 1915. Jeg ble dårlig av gallesten. På den tiden var vi budne til et stort Pinsestevne i Drammen. På veien dit besøkte jeg oversøster Susana Halvorsen ved Tønsberg sykehus. Da toget stanset på jernbanestasjonen så søster Susana at jeg ikke var bra. Da hun hørte hva som plaget meg, fortalte hun at hun hadde medisiner hjemme som ville hjelpe. Str. Susana, sa jeg, jeg tar ikke medisiner, jeg tror Gud skal helbrede meg. Det kan nok være, sa hun, men jeg vet at det kommer igjen og igjen og er meget smertefullt. Ta denne lille flasken med deg. Jeg vegret meg, men hun puttet flasken inn i kofferten min og jeg måtte skynde meg tilbake til toget. I Drammen ble vi innkvartert hos venner i menigheten. Jeg bodde hos en gammel søster og fikk eget rom. Om kvelden var på første møte. Der ble det også bedt for syke og jeg var en av de mange som gikk fram til forbønn. Jeg følte meg bedre, men ut på natten kom smertene verre enn før. Jeg stod opp og tok av medisinen som søster Susana hadde sendt med meg. Tidlig neste morgen kom den gamle søster inn til meg med kaffe. Hun spurte hvordan det sto til, og jeg fortalte at smertene kom igjen verre enn før. Hun så på meg med et undersøkende blikk og sa: Søster, de som søker Herren må søke Han av hele sitt hjerte og ikke med medisinflasken bakom. Jeg innrømmet at hun hadde rett. Jeg sto opp og kastet medisinflasken ut av vinduet og sa til Gud: O, hjelp meg til fullt å trøste deg, og jeg vil aldri gjøre det mer. Jeg gikk til møtet søndag morgen. Under vitnemøte sto jeg opp og fortalte det jeg ovenfor gar skrevet. De salvet meg med olje i Herrens navn. Det var en underlig stund, og til Herrens ære kan jeg si at Herren svarte. Enkelte ganger har jeg kjent smertene igjen, men i tro til Gud har jeg løftet mine hender og øyne til Herren og minnet om at han har helbredet meg. Priset være hans navn. Han er trofast og stadfester sine løfter.

I 1945 fikk jeg dobbeltsidig lungebetennelse og flere blodpropper. Jeg var meget dårlig, men jeg trodde at Herren ville helbrede meg. Det tok lang tid. Ingen trodde at jeg skulle klare det, men så en dag kom pastor Henning fra Brakkam og broren Henning fra Belfast. De salvet meg i Herrens navn og bad om at Herren ville forherlige sitt navn. Mandag morgen før pastor Henning reiste tilbake til Brakkand, kom de inn for å se til meg. Jeg reiste meg opp og priste Herren. Smertene og blodproppen var forsvunnet. En uke senere overtok jeg arbeidet som Matron ved Sedar Hostel i Middelburg T.V.I.. Det var virkelig et under.

I 1953 ble jeg dårlig igjen. Doktoren sa at det var angina pectoris. Jeg holdt sengen i 18 måneder. Mange bad for meg. Doktoren forsøkte også å hjelpe meg, men jeg ble ikke bra. Etter at jeg kom til Cape Town ble jeg bedre en tid. Så en søndag fikk jeg et anfall i kirken. Min svigersønn pastor Fred Phillips og Elder BuLaert bad for meg og salvet meg med olje i Herrens navn, efter Jacobs brev 5: 14-16. Herren helbredet meg og jeg fikk være frisk i flere år.

I 1967 fikk jeg enda en tur til Norge (for andre gang)). Jeg var da 80 år gammel, og reiste med fly for første gang. Det var virkelig en opplevelse som Herren hadde planlagt for meg. S/S Elsa Svalheim, T.E.A.M., reiste samtidig til Norge, så vi hadde en god reise sammen. Det var en velsignet tid. Herren åpnet også denne gangen forunderlig og sørget for alt. Vi reiste fra Johannesburg 6. mai og kom tilbake den 8. august 1967.

I 1969, 17. mars ble jeg lagt inn på Pretoria Hospital for nød-operasjon for colostomi - tykktarms-obstruksjon og svulst. Jeg var meget dårlig. Det ble i alt 4 operasjoner og var på hospitalet i 5 måneder. Mange bønner ble sendt opp til Gud for meg. Herren hadde også sin plan med i tiden som jeg var på hospitalet. Så jeg sier:

Underlig er du i alt hva du gjør. Hvem kan dine veier forstå. Lovet være Herrens navn! Alle ting tjener den til gode som elsker Gud. Ro, 8: 28.

Kommentar til omtale av Eva Simelane:

Mzongomane M. St., P. B. Box 3, Mhangons, Swaziland 2-1-1973

I denne bok har jeg introdusert vår kjære barnepike og hjelper i Swaziland, Evah Simelane – nå Eva Konene. Brevet som jeg gjengir her er skrevet av misjonærene Ruth & Hilmar Kjær, Nzongmane M. St..

Kjære søster Kværnstrøm og alle dere der syd på.

I dag skriver jeg i en særlig anledning. Det er virkelig rørende. Lydia (en av våre gamle troende) satt utålmodig og ventet på Ruth og meg i går morges. Hun hadde virkelig noe å meddele. I flere vitners nærvær ble følgende berettet: Jo i går da dere ikke var hjemme, var Titus her. Det er sønn av Evah og Salomon. Han hadde med dette brevet. I brevet ber Salomon deg å skrive til Mrs. Kværnstrøm og sende disse pengene til henne. Vi talte omhyggelig opp tyve envandsnoter.

Dette måtte vi ha nærmere forklaring på og den lyder slik:

Eva hadde ingen far eller mor, men ble oppdratt hos Jona og Kosikasi. Dermed ble Kosikasi hennes mor. Nå er skikken den at når en datter gifter seg og får en sønn som vokser opp og gifter seg skal hennes mann (her altså Salomon) i den anledningen gi ei sort ku til sin svigermor (og i dette tilfellet er det deg søster Kværnstrøm) som en takk.

Nå er det ikke så godt for Salomon å sende ei sort ku, men isteden sender han disse pengene som vedlegges presis som de er mottatt.

Vi synes at det er meget rørende. Det er førstegang vi har hørt at hvite har blitt takket på denne måten etter deres gamle skikker. Det blir også sikkert den eneste gangen vi opplever dette. Derfor meget hyggelig at vi fikk høre om det.

Ruth og Hilmar Kjær

Bilder og utklipp

RUTH

K V A R N S T R Ö M

MAGRETHE

Home Address:
Hoop Street 7,
Middelburg,
Transvaal,
South Africa.

Mission Office Address:
The Evangelical Alliance Mission,
2839 W. Mc Lean Ave,
Chicago 47,
Illinois,
U. S. A.

Margrethe og Ruth hos familien i Tjølling

De ble alle tre misjonærer

Etter et langt liv i arbeide for misjonen i Sør-Afrika, er søstrene Esther J. Phillips og Anne Magrethe Hanetho, på visitt hos slekt i Tjølling. Begge er utdannede sykesøstre og har vært i arbeide for pinsevennernes misjonsstasjoner i Swaziland, Zululand, Transvaal og Natal. Det var deres mor og far, Hilda og Johan Kværnstrøm fra Tjølling, som fikk misjonskall i 1914 og i 1921 dro til Swaziland i Sør-Afrika. Nå er de hjemme og besøker sin bror, Mathias Huseby, Kløtreåsen, Tjøllingvollen.

SE Søren Emanuelsson
(tekst og foto)

Det var i 1914 at stenhuggeren Johan Kværnstrøm, Tjølling, fikk kallet til å dra til Sør-Afrika som misjonær. Han var medlem av pinsevennene i Betania i Larvik, og han syntes han klart hørte Guds røst om å dra til et sted som het James i Zululand i Sør-Afrika. Johan Kværnstrøm tok sitt kall alvorlig, og menigheten i Betania i Larvik støttet ham. Stenhuggeren ble utdannet til misjonær og sammen med sin kone, Hilda, som var lærerinne, og sine barn, Anne Magrethe på 21 måneder og Ruth som var seks måneder, dro han i 1921 til Swaziland i Sør-Afrika som misjonær.

På leting etter James

Johan Kværnstrøm ble plassert på misjonsstasjonen Mzongomane, hvor også datteren Esther ble født. Det ble en hard tid for ekteparet. Først ble de rammet av malaria og i fem uker lå alle i sterk feber på sin utpost for misjonen. Da de var nær ved å gi opp, ble alle helbredet ved bønn og malariasykdommen har de ikke kjent

av siden.

Johan Kværnstrøm fikk også bruk for sine kunnskaper som stenhugger. Det ble laget solide grunnmurer til misjonsstasjonen hvor han virket, og senere hadde han stenhuggeriet som arbeide, samtidig som han virket som misjonær.

Reddet av innfødt

— Vi ble reddet av en innfødt kvinne den gang vi hadde malaria, forteller Anne Magrethe. — Vi hadde såvidt begynt å misjonere da vi ble syke, men den innfødte kvinnen som hjalp oss, fortalte at en stemme i hennes indre hadde bedt henne om å gå med mat til de syke hvite menneskene. Hun var den gang ikke en kristen. De innfødte betraktet oss som hvite dyr da vi kom, forteller Anne Margrethe. — De forsøkte også å forgifte Kværnstrøm-familien ved å gi dem giftig melk, men Kværnstrøm sa at de skulle la melken stå. Etter en stund ble melken grønn, og man forsto at det var gift i den. Det var en høvding som hadde gitt dem melken. Han satt et stykke unna og ventet på at misjonsfolkene skulle dø. Da det viste seg at de levde i beste velgående, ble han me-

Glade søsken samlet i Norge, Mathias Huseby mellom Esther J. Phillips (til venstre) og Anne Magrethe Hanetho.

get engstlig, forteller Anne Magrethe.

Stedet James ble funnet

De tre søstrene Kværnstrøm ble utdannet til sykepleiersker ved sykepleierådets skole i Sør-Afrika, og fikk også tilleggsutdannelse som jordmødre. Deretter dro de til Zululand som misjonærer.

Men fant aldri Johan Kværnstrøm stedet James som han fikk kall til å dra til? Kværnstrøm kom aldri dit, han døde i 1940, men to år etter fant hans kone, Hilda, stedet. Det var en større landeiendom som het St. James og ble drevet av en katolsk misjon. En katolsk prest på James fortalte at han hadde bedt til Gud om at han måtte få hjelp og at det måtte sendes misjonærer til Sør-Afrika. Det ble et godt samarbeide mellom pinsevevne og katolikker på dette stedet.

Besøkte hvalkokerier

Esther ble gift med en pastor ved navn Fred Philip, og sammen med sin mor, Hilda, drev de tre misjonsarbeide i Cape Town fra 1958 til 1964. De kjente fra tidligere til hvalkokerienes anløp av Cape Town, og i 1951 fikk Esther og hennes

mor reise fra Norge til Sør-Afrika med kokeriet «Thors-havet» etter et besøk i hjemlandet. De drev deretter med misjonsarbeide blant sjøfolk fra alle nasjoner. Blant annet delte de ut traktater på 50 språk til sjøfolkene. Noen søstrene opptatt med ån av lydbånd til sjøfolkene på et misjonssenter i Durban, United German Mission Aid. Det er et senter for misjonsarbeidet i Sør-Afrika, som omfatter både sorte og hvite. Alle

som kommer til senteret blir hjulpet.

— Hvordan er det å arbeide som misjonær i Sør-Afrika idag?

— Vi har full frihet til å drive vår virksomhet fullt ut. Vi har kontakt med både sorte og hvite i vårt arbeide, og vi har det godt, sier Anne Magrethe, som snart reiser sydover igjen til en ny sommer på sørlige breddegrader.

Südafrika Mission

Ruth und Willi Bohlmann

„... Betet für uns, daß das Wort
des Herrn laufe und gepriesen
werde wie bei Euch.“ 2. Thess. 3,1

Heimatadresse:

Vereinigte Deutsche
Missionshilfe e. V.
7016 Gerlingen
Postfach 93

Feldadresse:

P. O. Box 4355
P. O. Durban
Südafrika

Postcheckkonto: Stuttgart 33818-709
Bankkonto: Stadt, Girokasse Stuttgart, Kto.-Nr. 260670,

